Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller
Teuben - Bokma, Anna

Kenmerk
Z.22.366192 / D.22.1536853

Vertrouwelijkheid
Openbaar

Onderwerp
raadsvoorstel bij aanpassing Verordening
voorzieningen huisvesting onderwijs per 2023

Onderwerp
Ontwerp Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2023

Voorgesteld besluit
1. De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (2023) met Toelichting in ontwerp vast te stellen conform bijgaand concept.

Inleiding
De huidige Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs is in werking sinds 2018. Onze verordening is grotendeels gelijk aan de Modelverordening (het model) van de VNG. In 2020 heeft de VNG een nieuw model opgesteld. In dit model heeft de VNG een aantal wijzigingen doorgevoerd aan de hand van diverse ontwikkelingen en wetswijzigingen. Ook zijn enkele administratieve wijzigingen doorgevoerd en teksten verduidelijkt.
De afspraken die nu zijn vastgesteld in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het Voortgezet Onderwijs en (Voortgezet)Speciaal Onderwijs en de herijking van het IHP voor het Primair Onderwijs incl. Speciaal Basisonderwijs uit 2016, hebben ook gevolgen voor de Verordening. De essentie van de beide IHP's is een integrale en beleidsrijke invulling van de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting. Het jaarlijks opstellen van een Programma van voorzieningen met toepassing van de aanvraagprocedure en normkostenvergoeding in de verordening en in het model, verdragen zich niet met de afspraken in de IHP's over de meerjarige planning van het uitvoeren van huisvestingsprojecten en de bekostiging daarvan. De verordening is hierop ook aangepast. Voor het aanpassen van de verordening aan het IHP is gebruik gemaakt van het voorbeeld dat door het kenniscentrum Ruimte OK is opgesteld. Met het opnemen van het IHP wordt vooruitgelopen op de komende wettelijke verplichting voor gemeenten om in samenspraak met de schoolbesturen een IHP op te stellen.

Beoogd effect
Met de nieuwe verordening kan effectiever ingespeeld worden op de huisvestingsbehoefte in het onderwijs, wat de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt.

Argumenten
1. Er moet een aantal wetswijzigingen worden doorgevoerd in de verordening
De volgende twee wetswijzingen zijn verwerkt in de verordening:
a. de nieuwe profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs: voorheen werd de ruimtebehoefte van het VMBO berekend aan de hand van de verschillende leerwegen. Deze zijn in de Wet op het Voortgezet Onderwijs vervangen door profielen, waardoor de ruimtebehoefte nu wordt berekend aan de hand van het betreffende profiel (bijlage III, deel B, onderdeel B.1.4).

b. het afschaffen van de gewichtenregeling: een schoolbestuur kon aanspraak maken op extra ruimte als op de school 'gewichtenleerlingen' stonden ingeschreven. De gewichtenregeling per leerling is afgeschaft. Daarvoor in de plaats is een toeslag opgenomen indien de school van de minister aanvullende bekostiging krijgt in verband met de aanwezigheid van achterstandsleerlingen. In zijn uitwerking komt deze 'achterstandsscore' ongeveer overeen met de 'gewichtenregeling' (bijlage III, deel B, onderdeel B.1.1.)

2. Er is een aantal tekstuele aanpassingen nodig in de verordening
Een aantal formuleringen en toelichtingen zijn duidelijker opgeschreven.

3. Er moet een aantal uitgangspunten die in de beide IHP's zijn opgenomen, in de verordening worden verwerkt
a. er kan naast een voorbereidingskrediet voor het opstellen van een aanbesteding-gereed bouwplan nu ook voor het bekostigen van een locatie-onderzoek krediet worden aangevraagd (artikel 3).
b. de vergoeding van (vervangende) nieuwbouw eventueel met uitbreiding van lesgebouwen vindt niet meer plaats volgen de normbedragen van de VNG, maar op grond van de normbedragen BDB (stichting Bureau Documentatie Bouwwezen).
c. de raad stelt IHP vast voor een periode van tenminste 16 jaar (artikel 6, lid 1);
d. de raad stelt naast het IHP vierjaarlijks een meerjaren uitvoeringsplan met investeringsschema vastgesteld (artikel 6, lid 2);
e. het college stelt op basis van dit meerjaren uitvoeringsplan jaarlijks een meerjaren uitvoeringsprogramma vast en informeert hierover de raad (artikel 6, lid 3);
f. dit meerjaren uitvoeringsprogramma omvat ook het jaarlijkse Programma van voorzieningen huisvesting onderwijs van bekostiging van aanvragen voor voorzieningen die niet zijn opgenomen in het IHP (b.v. aanvragen om uitbreiding 1e inrichting) (artikel 3, lid 3);
g. het college evalueert samen met de bevoegd gezagen uiterlijk in het laatste kalenderjaar van het vierjarig investeringsschema de uitgangspunten van het IHP en het bijbehorende uitvoeringsplan met dit bijbehorende investeringsschema. Afhankelijk van de uitkomst van de evaluatie wordt in ieder geval een meerjaren uitvoeringsplan ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Dit betekent dat het IHP zelf niet elke 4 jaar wordt voorgelegd, tenzij de uitgangspunten van het IHP zouden moeten veranderen (artikel 6, lid 4).
h. voor huisvestingsprojecten die zijn opgenomen in de 1e jaarschijf van het vierjarig investeringsschema hoeft geen aanvraag meer te worden ingediend, maar ze komen wel op het jaarlijkse Programma van voorzieningen (artikel 6a, lid 3);
i. over huisvestingsprojecten die zijn opgenomen in het vierjarig investeringsprogramma maakt het college afspraken over bouwheerschap (voor VO in principe altijd bij bevoegd gezag, voor PO en (V)SO in overleg bij bevoegd gezag of gemeente), goedkeuring bouwplan en begroting en overige voorwaarden. Die worden vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst ('afsprakenbrief') (artikel 13, lid 5)
j. de afschrijvingstermijn van investeringen voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding gaat van 40 naar 50 jaar.
k.de afschrijvingstermijn van investeringen voor renovatie gaat van 20 naar 30 jaar.

4. Er is een aantal tekstuele aanvullingen nodig naar aanleiding van de beide IHP's
a. er is een definitie opgenomen van een 'locatie-onderzoek' (artikel 1);
b. er is een definitie opgenomen van 'integraal huisvestingsplan' (artikel 1);
c. er is een definitie opgenomen van 'Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting (artikel 1);
d. er is een definitie opgenomen van 'stichting Bureau Documentatie Bouwwezen, BDB' (artikel 1).

5. Er zijn enkele passages geschrapt of aangepast aan de huidige praktijk of anderszins noodzakelijk
Deze onderdelen zijn opgenomen in een bijlage bij dit raadsvoorstel en maken hiervan onderdeel uit (Bijlage 'Aanpassingen Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs behorende bij raadsvoorstel

Z.22.364190/D.22.1528489)

Risico’s of kanttekeningen
1.a wetswijziging van leerweg naar profiel in VMBO
Het doorvoeren van deze wijziging in het VMBO op grond van de nieuwste onderwijskundige inzichten vertaalt zich ook in een veranderende ruimtebehoefte. Daarom is de berekening van die ruimtebehoefte aangepast. Dit betekent in de meeste gevallen, dat het VMBO in veel gevallen normatief recht heeft op een hoger aantal m2 per leerlingen dan nu. Naar verwachting zal dit in de gemeente Heerenveen niet tot een significant hoger bekostigingsbedrag leiden. Dit is ook pas van toepassing bij (vervangende) nieuwbouw.

1.b wetswijziging afschaffen van de gewichtenregeling
Daarvoor in de plaats is een toeslag opgenomen indien de school van de minister aanvullende bekostiging krijgt in verband met de aanwezigheid van achterstandsleerlingen. In zijn (financiële) uitwerking komt deze 'achterstandsscore' echter ongeveer overeen met de 'gewichtenregeling'.

Zie verder hiervoor
- het raadsvoorstel Duurzaam Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2023-2038 en
- het raadsvoorstel Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs (IHP VO).

Communicatie en participatie
De verordening moet na vaststelling door de raad van dit ontwerp, aan het Op Overeenstemming Gericht Overleg worden voorgelegd. Daarna volgt vaststelling door de raad.

Financiën
Zie hiervoor
- het raadsvoorstel Duurzaam Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2023-2038 en
- het raadsvoorstel Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs (IHP VO).

Bijlagen
- Ontwerp Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (ingangsjaar 2023)
- bijlage 'Aanpassingen Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs behorende bij raadsvoorstel Z.22.364190/D.22.1528489